

γόμμα ἡ, κοιν. γκόμμα πολλαχ. ὄμμα Κάμπ. Κάσ. γούμμα Λεξ. Βάιγ. γούμμα Καλαβρ. (Μπόβ.) βόμμα Κέρκ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gomma*, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. γόμμα.

1) Δενδρόκολλα, κορυκορμέλα Λεξ. Δημητρ. 2) Τὸ ἐκ τοῦ Ἀραβ. κόμμεως ὕδαρες διάλυμα, χρήσιμον διὰ τὴν συγκόλλησιν φύλλων χάρτου κ.τ.τ. κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.): Ἡ γόμμα δὲν κολλάει - δὲν εἶναι καλὴ - ἐχάλασε - ἐστέγνωσε - ξεράθηκε κοιν. 3) Κολλώδης οὐσία τὴν ὁποῖαν ἐκκρίνουσιν ὠρισμένα φυτὰ Θράκ. (Πύργ.) Πελοπ. (Ἀρκαδ. Μεσσην. Τριφυλ. κ.ά.) — Π. Γενναδ., Λεξικ. Φυτολογ., 535 — Λεξ. Βλαστ. 446. 4) Τὸ τραχακάνθινον κόμμι, τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν στίλβωσιν σανίδων καὶ τῶν πελμάτων τῶν ὑποδημάτων Ἀθῆν. Συνών. *τσερίσι*. 5) Ἡ κομμίωσις, μικροβιακὴ νόσος τῶν ἀμυγδαλοειδῶν καὶ ἐσπεριδοειδῶν Γ. Σακελλοπ., Παθήσεις στ' ἀμπέλι, 61 — Π. Γενναδ., Λεξικ. Φυτολογ., 535 — Λεξ. Δημητρ. 6) Τεμάχιον ἐλαστικοῦ κόμμεως χρήσιμον πρὸς σβέσιν τῶν διὰ μολύβδου ἢ μελάνης γεγραμμένων σύνθη. Συνών. *γομμολάστιχα*, *λαστιχίδα*, *σβηστήρα*, *σβηστήρι*, *σβήστρα*. 7) Εἶδος κολλώδους ζαχαρωτοῦ Λεξ. Δημητρ.

γομμάδα ἡ, ἀμάρτ. *gommada* Σῦρ. (Ἑρμούπ.)

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *gommata*.

Ὁ ἐπὶ τῆς προσθίας ὀφθαλμοῦ τοῦ δέρματος ἐπικαθήμενος κατὰ τὸ ἄργασμα τῶν βαλάνων ῥυτίς: Φρ. *Τὸ περὶ τὸ πρόσωπο με πέτρα, γιὰ νὰ βγάλῃ τὴ γομμάδα* (πρόσωπο = ἡ προσθία, ἡ καλὴ ὄψις τοῦ ὑπὸ κατεργασίαν δέρματος).

γομμαλάκα ἡ, σύνθη. *γομμολάκα* πολλαχ. *γομμομαλάκα* Λεξ. Πρω. κ.ά. *κουμαλάκα* Μακεδ. (Βέρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *gomme-laque*

Τὸ λάκκειον κόμμι, ἥτοι κολλητικὴ οὐσία παρασκευαζομένη ἐκ τοῦ χυμοῦ Ρόδος τοῦ βερνικοφόρου (*Rhus vernici-ferae*) ἐν διαλύσει μετ' οἰνοπνεύματος καὶ χρησιμοποιουμένη πρὸς στίλβωσιν ἐπίπλων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων ἐνθ' ἄν.: *Ξέχασες νὰ φτεριάσῃς τὴ γομμαλάκα σύνθη*.

γομμαριστής ὁ, Ἀθῆν.

Ἐκ τοῦ ἄορ. ἐγομμάρισα τοῦ ρ. γομμάρω.

Ὁ εἰδικός, ὁ ἀσχολούμενος μετὰ τὴν συγκόλλησιν τῶν φακέλων μετὰ γόμμα.

γομμαριστικός ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. *γομμαριστική* Ἀθῆν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γομμάριστης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ις.

Μόνον κατὰ γένος θηλ. *γομμαριστικὴ μηχανή*, *μηχάνημα* χρησιμεῦον εἰς τὴν ἐπάλειψιν διὰ γόmmas τῶν ἀνοικτῶν χειλέων τῶν φακέλων.

γομμάρω Ἀθῆν. *γομμάρον* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γόμμα.

Ἐπαλείφω διὰ γόmmas ἐνθ' ἄν: *Φάκελος γομμαρισμένος* Ἀθῆν. *Γομμάρουντι μὲ τὴ γόμμα καὶ κολλᾷ τὰ πιτσιὰ*. Στερελλ. (Αἰτωλ.)

γόμμινος ἐπίθ. Ἑρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ. *γόμμινος* Προπ. (Πέραμ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γόμμα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ις.

Ὁ ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως κατασκευασμένος ἐνθ' ἄν.: *Φοράει γόμμινα παπούτσια Μαθράκ.* Ἐχασα, παπποῦ, τὸ γόμμινον τόπι μου καὶ χαλεύω νὰ δῶ βρω Ἑρεικ. *Τὸν γαλέτσ' εἶν' γόμμινον* (γαλέτσ' = ἡ γαλότσα) Προπ. (Πέραμ.)

γομμολάστιχα ἡ, κοιν. *γομμολάστιχα* σύνθη. *γομμολάστιχο* τό, Σῦρ. *κουμμολάστιχα* Καρ. (Ἀλικαρνασσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γόμμα καὶ λάστιχα. Ὁ τύπ. *κουμμολάστιχα* κατὰ παρετυμ. πρὸς τὴν λ. *κουμπί*.

Ἐλαστικὸν κόμμι καταλλήλως ἐπεξεργασμένον, διὰ τοῦ ὁποῖου σβήνονται τὰ διὰ μολυβδίδος ἢ μελάνης γεγραμμένα κοιν.: *Μὲ τὴ γομμολάστιχα σβήνονται οἱ μολυβιές καὶ οἱ μελανιές κοιν.* *Πᾶρε γλήγορα τὴ γομμολάστιχα καὶ σβῆσε τίς μοντζαλιές πού 'χεις 'ς τὸ τετράδιο σου* (μοντζαλιές = μελανιές) Πελοπ. (Γαργαλ.) Συνών. γόμμα, λαστιχίδα, σβηστήρα, σβηστήρι, σβήστρα.

γομμοτήριον τό, Ἀθῆν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. γομμώνω.

Μηχάνημα περιέχον γόμμα καὶ ἀλεῖφον δι' αὐτῆς τὰ χεῖλη τῶν φακέλων.

γόμολα ἡ, Πελοπ. (Καρδαμ. Σαηδόν.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὸ βολβώδες ἐδώδιμον φυτὸν Βοτρυάνθος ὁ βοτρυώδης (*Muscari racemosum*) τῆς οἰκογ. τῶν Λειριδῶν (*Liliaceae*) ἐνθ' ἄν.

Γόμορρα τά κοιν. *Γόμορρα* Μακεδ. Σάμ. *Γόμπορρα* Πελοπ. (Γαργαλ.) *Μόγορρα* Πελοπ. (Καλάβρυτ. Μανιάκ.)

Ἡ πόλις *Γόμορρα* τῆς Ἀγίας Γραφῆς (Γεν. 18, 16 κ.έξ.) ἡ ὁποία κατεστράφη μετὰ τῶν Σοδόμων. Ὁ τύπ. *Γόμορρα* κατὰ προληπτικὴν ἀφομοίωσιν, ὁ δὲ τύπ. *Μόγορρα* κατ' ἀντιμετάθεσιν τῶν φθόγγων γ-μ εἰς μ-γ.

Μόνον εἰς συνεκφορὰν μετὰ τῆς λ. *Σόδομα* ὡς παροιμ. φρ.: *Ἐγιναν Σόδομα καὶ Γόμορρα* (κατεστράφησαν εἰς ἐρείπια, ἐκ θεμελίων, ὁλοσχερῶς) κοιν. Συνών. φρ. *Ἐγιναν γῆς Μαδιάμ*. Εἶναι Σόδομα καὶ Γόμορρα (ἐπὶ αἰσχυρῶν) κοιν. *Σόμορρα καὶ Μόγορρα* τὰ φτῆναι (τὰ ἔκαμες ἄνω κάτω Πελοπ. (Καλάβρυτ.) Ἐκείνη ἡ συνοικία εἶναι τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα (ἔχει κοινὰς γυναῖκας) Ἡπ. *Κέττω πού κάνοννε, Σόδομα καὶ Γόμπορρα νὰ γένουν* (κέττω = τοιαύτας αἰσχυρὰς πράξεις) ἄρα Πελοπ. (Γαργαλ.)

γόμος ὁ, Βιθυν. (Κίος) Θήρ. Θράκ. (Μάδυτ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ. κ.ά.) Κάμπ. (Ἑλυμπ. κ.ά.) Κάσ. Πελοπ. (Μανιάκ. Μάν. Μεσσην.) Προπ. (Ἀρτάκ. Κύζ. Πάνορμ.) Σύμ. Χίος — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.) γόμο Τσακων. (Χαβουτσ.) γόμους Ἰμβρ. Λέσβ. (Πολυχνίτ.) Μακεδ. (Πεντάπολ. Σέρρ. κ.ά.) γόμος τό, Θήρ. Πόντ. (Οἶν.) — Π. Παπαχριστοδ., Χαμέν. κόσμ., 55.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γόμος.

1) Φορτίον, δέμα Κάμπ. (Ἑλυμπ. κ.ά.) Κάσ. Πελοπ. (Μάν.) Πόντ. (Οἶν.) — Λεξ. Μπριγκ.: Ἄσμη.

Ἡ μάνα νιὸν ἐστόλιζε νὰ πὰ νὰ μεταλάβῃ, γόμους τοῦ ἄλ-λει τὰ λινά, γόμους τὰ βελουένα καὶ γόμους τὰ μεταξωτὰ καὶ τὰ καμπουχαένα (γόμους τοῦ ἄλλει = τὸν φορτώνει) Κάμπ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Βλ. Δημ., 32.4 «τὸν γόμον οἰκεῖον ἔχειν αὐτὸν τῆς νεῶς».

β) Ἡ φόρτωσις Πόντ. (Οἶν.): Ἐδῆβε ἔς σὸ γόμος (μετέβη πρὸς φόρτωσιν). 2) Ὑλὴ διὰ τῆς ὁποίας πληροῦνται τὰ στρώματα κ.τ.τ., ἤτοι ἔρια, βάμβαξ, πτίλα κ.τ.τ. Βιθυν. (Κίος) Θράκ. (Μάδυτ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ. κ. ἄ.) Ἰμβρ. Μακεδ. (Σέρρ. κ. ἄ.) Πελοπν. (Μεσσην.) Προπ. (Ἀρτάκ. Κύζ. Πάνορμ.) Σύμ. Χίος — Π. Παπαχριστοδ., ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Μπριγκ. Περὶδ. Βυζ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.: Ὁ γόμος μου μένα εἶναι καλὸς Σαρεκκλ. Λέν ἔχει γόμο αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Ἀχμέτ, Ὀνειροκρ., 198, 20 «καὶ ὁ γόμος αὐτῶν ἔριον». β) Λεπτοκομμένον κρέας ἢ ἐντόσθια μετὰ ἢ ἄνευ ὀρύζης καὶ καρυκευμάτων, διὰ τῶν ὁποίων παραγεμίζονται ὠρισμένα φαγητὰ σύνθη.: Γόμος γιὰ τὸ γάλλο Βιθυν. (Κύζ.) Ὁ μάγειρας ἔκοψ' ἕνα κομμάτ' ἀπὸ τὴν πίττα, γιὰ νὰ γευτῇ, κ' ἦταν ὁ γόμος τσ' οὐλο φλωρὶ (ἐκ παραμυθ.) Θράκ. Ἀρχισε... ἀνακατενόντάς τες μὲ τὴν κανέλα, τὰ σπασμένα γαρίφαλα καὶ τὴ ζάχαρη, νὰ φκειάσῃ τὸ γόμος τῆς πίττας Π. Παπαχριστοδ., ἐνθ' ἄν. Συνών. γέμιση 1, γέμισμα 1β, γέμος 2, γέμωσι 1. γ) Τὰ ὡς τῶν ἰχθύων Σύμ.: Ἐβοράσαμε ψάρια κ' ἦτο γεμίματα γόμο. 3) Γόμωσις ὀπλου ἢ πυροβόλου Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. 5) Πᾶν ἄλλο γέμισμα Λεξ. Ἐλευθερουδ.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γέμους Λέσβ. (Ἀγιάσ. Πολιχνίτ.)

γόμπα ἢ, Α. Λασκαράτ., Μυστήρ., 9 γόβα Κεφαλλ. σγόμπα Πελοπν. (Πάτρ.) σγόβα Ζάκ. (Κερ. κ. ἄ.) — Δ. Γουζέλ., Χάσης, 58 σγούμπα Πελοπν. (Γαργαλ. Γέρμ. Δίβρ. Καλάβρυτ. Μαργέλ. Μεσσην. Ὀλυμπ. Τριφυλ. κ. ἄ.) σγούβα Θήρ. Ἰθάκ. Κέρκ. Λευκ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ζούμπα Πελοπν. (Βούτσ. Δίβρ. Κοντοβάζαιν. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gobba*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *sgobba*. Βλ. καὶ Ν. Πολίτ., Παροιμ., 3.37. Περὶ τῆς προσθήκης τοῦ σ πρὸ συμφώνου πβ. Χ. Παντελίδ. εἰς Byzant. Neugr. Jahrb. 6 (1928), 401 κ. ἐξ.

Ἡ κυφότης ἐνθ' ἄν.: Πάει ὁ γέρος, ἔκαμε σγόβα Ζάκ. (Κερ.) Ὁ μπάρομπ' Ἀντώνης ὁ Φιλώνης ἔχει νιὰ σγούμπα σὰν τοῦ Καραγκιόζη Πελοπν. (Γαργαλ.) Ἡ Παναγιώτα τοῦ Πλατήγιαννη ἔχει μεγάλη σγούμπα Πελοπν. (Δίβρ.) Ἐχει μιὰ σγούβα πίσω ἔς τὴν βλάτ' του, πού ναι χάλια Λευκ. Ἐγέρασε, ἔχει μιὰ σγούβα σὰ χωράφι Πελοπν. (Μάν.) Σοῦ σιάζω τὴ σγόβα ἀφόρτσα ξυλιές Δ. Γουζέλ., ἐνθ' ἄν. Συνών. καμπούρα.

γομπιάζω Α. Λασκαράτ., Ποιήμ., 43 γοβιάζω Κεφαλλ. γομπιάζω Ἡπ. (Πρέβ.) σγοβιάζω Ζάκ. (Κερ.) σγομπιάζω Πελοπν. (Γαργαλ. Μεσσην. Τριφυλ. κ. ἄ.) ζομπιάζω Πελοπν. (Γορτυν. Δίβρ.) σουβιάζω Θήρ. Ἰθάκ. Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γόμπα, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ σγόμπα καὶ σγούμπα.

Ἐνεργ. καὶ μέσ., κυφῶ, κυφοῦμαι ἐνθ' ἄν.: Ἐσγοῦμπιασε ἡ θειά μας ἡ γι-Ἀρετούλα καὶ δὲν μπορεῖ νὰ πάρῃ δρόμο (νὰ πεζοπορήσῃ ἀρκετὰ) Πελοπν. (Γαργαλ.) Μὴ σκύβῃς, θὰ ζομπιάσῃς Πελοπν. (Δίβρ.) Ἐγόβιασε ἀπὸ τὸ σκύψιμο Κεφαλλ. Εἶναι γομπιασμένος (εἶναι κυφός) Ἡπ. (Πρέβ.) Ὁ γέρο-Ρηγανέλης ἐσγόβιασε πολὺ Ζάκ. (Κερ.) Ἐσγοῦμπιασε ὁ καημένος Πελοπν. (Μεσσην.) || Ποιήμ.

Ἐνας ἀπάνου ἔς τὸ ἄλογο χουμάει,
ὅταν ἦταν ὁ ἐφημέριος γομπιασμένος
καὶ ἀπάνω ἔς τὴ σφαῖ τόνε δαγκάει

Α. Λασκαράτ., ἐνθ' ἄν. Συνών. καμπουριάζω, καμπουριάινω.

γομπιάινω ἐνιαχ. σγομπιάινου Στερελλ. (Αἰτωλ.) σγομβιάινω Ἐρεικ. Θήρ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γόμπιος.

Γομπιάζω, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Γιατί ἐσγοῦβιανες ἔτσι, ὠρέ; Κέρκ. Σγοῦμπιανι τώρα οὐ γέροντας, τί καρτιρεῖς... Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. βλ. εἰς λ. γομπιάζω.

γόμπιακας ὁ, ἐνιαχ. σγοῦβιακας Ἰθάκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γόμπιος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ακας κατ' ἐπίδρ. τοῦ ρ. γομπιάζω.

Ὁ κυφός μὲ ὕβριςτ. σημ. ἐνθ' ἄν.: Ξέρεις τί σοῦ ναι αὐτὸς ὁ σγοῦβιακας! Ἰθάκ. Συνών. βλ. εἰς λ. γομπιάρης.

γομπιάρης ὁ, ἐνιαχ. σγομπιάρης Πελοπν. (Γαργαλ. Ὀλυμπ. Τριφυλ.) σγοῦμπιάρης Πελοπν. (Ὀλυμπ.) ζομπιάρης Πελοπν. (Γορτυν. Δίβρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γομπιάζω.

Ὁ κυφός ἐνθ' ἄν.: Εἶναι σγομπιάρης ὁ γέρος Πελοπν. (Ὀλυμπ.) Ἀντε, φύε ποδῶ, μωρ' ζομπιάρη! Πελοπν. (Δίβρ.) Συνών. γομπίλος, γομπόρεραχος, γόμπιος, γομπουλόος, καμπούρης.

γομπίζω ἐνιαχ. σγομπίζω Πελοπν. (Βούτσ. Γορτυν. Δίβρ. Κοντοβάζαιν. κ. ἄ.) ζομπίζω Πελοπν. (Γορτυν. Δίβρ.) Μετοχ. σγομπίζοντις Πελοπν. (Βούτσ. Κοντοβάζαιν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γόμπα, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ σγοῦμπα.

1) Κυφοῦμαι, κυρτοῦμαι ἐνθ' ἄν.: Θὰ γεράσῃς κ' ἐσὺ καὶ θὰ σγομπίσῃς Πελοπν. (Δίβρ.) Συνών. καμπουριάζω. 2) Βαδίζω κύπτων ἐνθ' ἄν.: Πάει σγομπίζοντις ἔς τὸ χωράφι Πελοπν. (Κοντοβάζαιν.)

γομπίλος ὁ, ἐνιαχ. σγομβίλος Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γόμπα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίλος. Πβ. βρώμα - βρωμίλος, ψώρα - ψωρίλος.

Ὁ κυφός, ὁ ραχιτικὸς ἐνθ' ἄν.: Πῶς ἐγίνη ἔτσα σὰ μαγουρά; Τέλεια σγομβίλος εἶναι Πελοπν. (Μάν.) Δὲ δόνε θεοῦ τὸ σγομβίλο γι ἄδρα (Κίτ. Μάν.) Συνών. εἰς λ. γομπιάρης.

γομπινέσκω ἐνιαχ. σγομβινέσκω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἄορ. ἐγόμπιανα τοῦ ρ. γομπιάινω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έσκω.

Ἐνεργ. καὶ μεσ., κυφῶ, κυφοῦμαι ἐνθ' ἄν.: Ἀρχίζει καὶ σγομβινέσκει ὁ μπάρομπα Πέτρος Πελοπν. (Μάν.) Σγομβινέσκεις τώρα τελευταῖα τοὺς νόμους σου αὐτόθ. Συνών. βλ. εἰς λ. γομπιάζω.

γόμπιος ἐπιθ. ἐνιαχ. σγοῦβιος Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γόμπιος.

Κυφός, κυρτός ἐνθ' ἄν.: Ἀνεβαίνουνε τὰ παιδιὰ ἔς τὴ σγοῦβια συκιά Πελοπν. (Μάν.) Ξελημεριάζουνε πάνου ἔς τὴ σγοῦβια μουριά αὐτόθ. Συνών. εἰς λ. γομπιάρης.

γομπίτης ὁ, ἐνιαχ. γοβίτης Κεφαλλ. γοβίτας Κεφαλλ. Παξ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γόμπα.

Ὁ κυφός. Συνών. γόμπιος, καμπούρης.

